

Ammattiosaajan työkykypassin suorittaminen Sataedussa

Ammattiosaajan työkykypassin suoritus toteutetaan Sataedussa 1.8.2015 alkaen [Ammattiosaajan työkykypassin käyttöönoton, opetuksen ja ohjauksen käsikirjan](#) ja oph:n määräyksen [94/011/2014](#) mukaisesti. Työkykyosaajuus on Sataedussa yhtenä oppimispolkuna. Arvioinnin yhteydessä huomioidaan opiskelijan itsearviointi. Toteutuksessa hyödynnetään tukimateriaaleina mm. <http://alpo.fi/>, tehtäväkortteja <http://alpo.fi/minttu/tyokyky/tyokykypassi/> ja Smart Moves - hanketta <http://www.smartmoves.fi/>. Alla olevaan taulukkoon on koottu työkykypassin osaamisvaatimukset, opiskelijan tehtävät passin suorituksessa ja henkilökunnan tehtävät ohjaustoiminnassa.

Opiskelijan osaamisvaatimukset	Opiskelijan tehtävät	Henkilökunnan tehtävät
Pääosin 1. lukuvuoden aikana		
Osa-alue 1: Ammatin työkykyvalmiudet 2 osp Opiskelija - havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä. - toimii omassa työssään ohjeiden mukaisesti, vaaratilanteita ennaltaehkäisevästi ja perustelee toimintansa. - noudattaa työturvallisuutta ja soveltaa tietoa muuttuviin olosuhteisiin, arvioi toimintaansa avoimesti ja realistisesti sekä ottaa vastaan palautetta ja hyödyntää sitä toiminnassaan tarkoituksenmukaisesti. - suojaautuu työhön ja työympäristöön liittyviltä vaaroilta, käyttää työvälineitä, laitteita ja suojaimia asianmukaisesti sekä varmistaa oman, työtovereiden ja asiakkaiden turvallisuuden eri tilanteissa - havaitsee ja tunnistaa ammatinsa keskeiset työterveyttä ja työkykyä kuormittavat tekijät - ennakoi ja suunnittelee työnsä huomioiden terveysnäkökohdat, noudattaa ergonomiaa työssään ja soveltaa sitä vaihtelevissa työtilanteissa - hyödyntää oma-aloitteisesti alalle soveltuvaa terveyttä edistävää liikuntaa terveytensä ja toimintakykynsä edistämiseksi - opastaa ryhmän jäsenenä myös muita toimimaan terveellisesti ja turvallisesti - toimii sujuvasti ryhmässä ja osaa tarvittaessa käsitellä myös ristiriitatilanteita - tuntee työelämän tiedon ja tuen lähteet ja hankkii työyhteisössä tietoa ja tukea tarvittaessa	Osallistuu sosiaali- ja terveysalan järjestämään työkyvyn mittausta- ja arviointitapahtumaan sekä työkykypassin tiedotus- ja motivoitintilaisuuteen. Osoittaa osaamisensa pakollisten ammatillisten tutkinnon osien opinnoissa: - toimii vastuullisesti työn vaarojen ehkäisyssä, työturvallisuuden ja työterveyden hallinnassa ja ergonomian noudattamisessa - opastaa ryhmän jäsenenä myös muita toimimaan terveellisesti ja turvallisesti - osaa tarvittaessa käsitellä myös ristiriitatilanteita. - hyödyntää oma-aloitteisesti alalle soveltuvaa terveyttä edistävää liikuntaa	Työkykypassikoordinaattori organisoii toimipaikoilla työkyvyn mittausta- ja arviointitapahtuman sekä työkykypassin tiedotus- ja motivoitintilaisuuden. Kiinnostuneet opiskelijat ilmoittautuvat työkykypassin suorittajiksi ja ryhmänohjaaja tekee HOPSiin merkinnän Suorittaa ammattiosaajan työkykypassia. Ryhmänohjaaja keskustelee opiskelijan kanssa, arvioi hänen osaamisensa ammattiosaamisen näytön yhteydessä ja tekee HOPSiin suoritusmerkinnän kohtaan Ammattiosaajan työkykypassi osa-alue 1.
Pääosin 2. lukuvuoden aikana		
Osa-alue 2: Toiminta- ja työkykyä edistävä liikunta 2 osp Opiskelija - pitää yllä fyysistä toimintakykyään osallistumalla liikuntatilanteisiin annettujen ohjeiden mukaan ja noudattaa reilun pelin periaatteita - ymmärtää liikunnan, terveellisen ravinnon ja levon merkityksen omaan terveyteensä ja hyvinvointiinsa ja suunnittelee sekä noudattaa itselleen laatimaansa liikuntasuunnitelmaa niin opiskelu- kuin työelämäjaksolla - arvioi oman fyysisen toimintakykynsä kehittymistä. - osallistuu järjestettyyn liikuntatoimintaan ja -tilaisuuksiin ja kannustaa myös muita osallistumaan tai harrastaa omatoimisesti säännöllistä liikuntaa, josta pitää liikuntapäiväkirjaa - hyödyntää omassa toiminnassaan erilaisia kuntoliikunnan ja terveyttä edistävän liikunnan muotoja sekä seuraa omaa edistymistään.	Suorittaa Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto pakollisen osa-alueen 2 osp ja valinnaisen osa-alueen 2 osp hyväksytysti. Työkykypassin pääsääntöisenä osaamisvaatimuksena on arviointitaso H2. <i>(Nämä opinnot alkavat jo 1. lukuvuonna)</i>	Opettaja arvioi opiskelijan Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto pakollisen osa-alueen 2 osp ja valinnaisen osa-alueen 2 osp hyväksytysti. Työkykypassin pääsääntöisenä osaamisvaatimuksena on arviointitaso H2. Hän keskustelee opiskelijan kanssa ja merkitsee suoritusmerkinnän HOPSiin kohtaan Ammattiosaajan työkykypassi osa-alue 2.

Pääosin 2. lukuvuoden aikana		
Osa-alue 3: Terveysosaaminen 2 osp Opiskelija - tunnistaa oman alansa tavallisimmat terveyshaitat sekä terveyttä ja opiskelukykyä kuormittavat tekijät ja välttää niitä - tietää fyysiseen, sosiaaliseen ja psyykkiseen toimintakykyyn vaikuttavat tekijät, arvioi ja soveltaa tätä tietoa, laatii hyvinvointisuunnitelman ja noudattaa sitä - toimii työssäoppimisjaksolla sovittujen terveyttä edistävien toimintaohjeiden tai -suunnitelman mukaisesti. <i>(Tämä sisällytetään työssäoppimisen osalta osa-alueella 5 toteutettavaan Työkykyvalmiuksien kehittämiseen)</i>	Suorittaa Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto pakollisen osa-alueen 2 osp ja valinnaisen osa-alueen 2 osp hyväksytysti. Työkykypassin pääsääntöisenä osaamisvaatimuksena on arviointitaso H2. <i>(Nämä opinnot alkavat jo 1. lukuvuonna)</i>	Opettaja arvioi opiskelijan Työkyvyn ylläpitäminen, liikunta ja terveystieto pakollisen osa-alueen 2 osp ja valinnaisen osa-alueen 2 osp hyväksytysti. Työkykypassin pääsääntöisenä osaamisvaatimuksena on arviointitaso H2. Hän keskustelee opiskelijan kanssa ja merkitsee suoritusmerkinnän HOP-Sin kohtaan Ammat-tiosaajan työkykypassi osa-alue 3.
Pääosin 3. lukuvuoden aikana		
Osa-alue 4: Harrastuneisuus ja yhteistyötaidot 1 osp Opiskelija - osallistuu säännöllisesti oppilaitoksen tai oppilaitoksen yhteistyökumppaneiden tai sidosryhmien järjestämään kerhotoimintaan - vaihtoehtoisesti opiskelijalla on omaan vapaa-aikaansa liittyvä säännöllinen harrastus, joka voi olla kulttuuriin, liikuntaan, vapaaehtoistoimintaan tai yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen liittyvää toimintaa yksin tai osana yhteisöä - kykenee ilmaisemaan itseään ja toimimaan niin kahdenkeskisissä kuin pienryhmien vuorovaikutustilanteissa.	Osallistuu opintojen aikana opiskelijakunta-, tutor- tai kerhotoimintaan tai osoittaa että hänellä on säännöllinen, kulttuuriin, liikuntaan, vapaaehtois-toimintaan tai yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen liittyvä harrastus, jossa kykenee ilmaisemaan itseään ja toimimaan niin kahdenkeskisissä kuin pienryhmien vuorovaikutustilanteissa.	Opinto-ohjaaja varmistaa ryhmänohjaajan kanssa arvioinnin vapaasti valittaviin opintoihin: Suoritusnimike 1 osp S (suoritettu) Hän merkitsee 3. lukuvuoden keskustelun perusteella suoritusmerkinnän opiskelijan HOPSin kohtaan Ammat-tiosaajan työkykypassi osa-alue 4 ja suoritusnimikkeen.
Pääosin 3. lukuvuoden aikana		
Osa-alue 5: Työkykyvalmiuksien vahvistaminen 2 osp Opiskelija - kykenee tunnistamaan työkyvyn eri osa-alueita vahvistavia keinoja työpaikalla ja vapaa-ajalla ja ottamaan näitä käyttöön - tuntee oman alansa ja työssäoppimispaikkansa työehdot ja keskeisen työläinsäädännön ja toimii oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti - perehtyy työssäoppimisjaksolla työpaikan työsuojeluohjeisiin ja -määräyksiin, toimii niiden mukaisesti sekä huolehtii työturvallisuudesta - hankkii tietoa yrityksen työkykyä lisäävästä toiminnasta, osallistuu siihen aktiivisesti ja toimii joustavasti erilaisissa tilanteissa - kykenee vuorovaikutukseen työyhteisössä eri asemassa olevien ihmisten kanssa, työskentelemään osana työryhmää ja erilaisten ihmisten kanssa sekä toimimaan sovitteluvasti myös konfliktitilanteissa - selvittää yrityksen ohjeet työntekijän viestinnästä, sosiaalisen median käytöstä ja imagollisesta markkinoinnista sekä noudattaa verkonkäytön etikettiä.	Suorittaa pakollisen Yhteisen tutkinnon osan Työelämätaidot 1 osp hyväksytysti. Suorittaa opintojen loppuvaiheessa työelämä-jakson aikana ja osoittaa osaamisensa ammat-tiosaamisen näytön yhteydessä: - selvittää työpaikan työehdot ja keskeisen työläinsäädännön - perehtyy työpaikan työsuojeluohjeisiin ja -määräyksiin - hankkii tietoa yrityksen työkykyä ja -terveyttä lisäävästä toiminnasta ja osallistuu niihin - on yhteydessä työpaikan eri asemassa olevien ihmisten kanssa ja toimii sovitteluvasti konflikteissa - selvittää yrityksen ohjeet työntekijän viestinnästä, sosiaalisen median käytöstä ja imagollisesta markkinoinnista sekä noudattaa verkonkäytön etikettiä	Opettaja arvioi pakollisen Yhteisen tutkinnon osan Työelämätaidot 1 osp hyväksytysti. Ryhmänohjaaja keskustelee opiskelijan kanssa, arvioi hänen osaamisensa ammat-tiosaamisen näytön yhteydessä ja tekee arvioinnin vapaasti valittaviin opintoihin: Työkykyvalmiuksien kehittäminen 1 osp S (suoritettu) Hän merkitsee suoritusmerkinnän opiskelijan HOPSin kohtaan Ammat-tiosaajan työkykypassi osa-alue 5.